

**Instrukcja dla użytkownika systemu SIMP w zakresie obsługi
badań cytologicznych w ramach:
PILOTAŻU ZASTOSOWANIA BADANIA MOLEKULARNEGO W
KIERUNKU
WIRUSA BRODAWCZAKA LUDZKIEGO WYSOKIEGO RYZYKA
(HPV HR), JAKO NOWEGO TESTU PRZESIEWOWEGO W PROGRAMIE
PROFILAKTYKI RAKA SZYJKI MACICY W POLSCE**

Wersja 1.0 z 6 września 2019

Spis treści:

1. Informacje ogólne
2. Wyszukiwanie badań
3. Wprowadzanie badań – ankieta
4. Wprowadzanie wyników
5. Etap pogłębiony – kolposkopia

1. Informacje ogólne

- a. Dostęp do wersji systemu obsługującej pilotaż wymaga:
  - i. Posiadanie przez użytkownika uprawnień dostępu na ogólnych zasadach dostępu do systemu SIMP, z uprawnieniami do obsługi cytologii – opis w pomocy systemu SIMP
  - ii. Przypisania świadczeniodawcy do 'pilotażu' – funkcja dostępna wyłącznie z poziomu NFZ

Każdy użytkownik spełniający łącznie oba warunki ma dostęp do obsługi funkcji związanych z pilotażem.

- b. Wersja obsługująca pilotaż różni się szatą graficzną części ekranów – tam gdzie funkcjonalności systemu zostały dostosowane do nowych wymagań.
- c. **Poza opisanymi w niniejszej Instrukcji przypadkami, wszystkie pozostałe funkcje systemu SIMP dla obsługi profilaktyki raka szyjki macicy pozostają bez zmian i są opisane w pomocy systemowej.**
- d. **W ramach Instrukcji nie opisywano wszystkich zasad pilotażu**
- e. **Wydruki dokumentów dla badań cytologicznych wykonanych zarówno w pilotażu jak i poza pozostają bez zmian.**
- f. **Na potrzeby pilotażu zostały zmodyfikowane wydruki wyników dla testu HPV**

2. Wyszukiwanie badań

- a. Ekran dostępny po wybraniu z menu 'Cytologia' opcji 'BADANIA'.
- b. Posiada dotychczasową – standardową szatę graficzną
- c. Różni się dla pilotażu jedynie dodatkowymi filtrami:
  - i. Czy pilotaż – lista rozwijalna TAK/NIE pozwala wyszukać badania objęte pilotażem – opcja TAK, to znaczy takie, w których jest zgoda na udział i zostało przeprowadzone losowanie,
  - ii. Wiek – pole dostępne tylko, gdy w polu 'Czy pilotaż' wybrano wartość TAK. Lista rozwijalna zawierająca 3 grupy wiekowe objęte pilotażem:
    1. 30 – 39 lat,
    2. 40 – 49 lat,
    3. 50 – 59 lat.
  - iii. Badanie – pole dostępne tylko, gdy w polu 'Czy pilotaż' wybrano wartość TAK. Lista rozwijalna zawierająca dwa możliwe badania:
    - a. Test HPV
    - b. Cytologia
- d. Ze względu na finansowanie pilotażu ze środków MZ dla osób z testem HPV (wylosowanym do tej grupy) zarówno w etapie podstawowym jak i diagnostycznym nie pojawiają się żadne wartości. Oznacza to, że badanie nie może zostać rozliczone ze środków NFZ.

3. Wprowadzanie badań

- a. Dodawanie osoby wg numeru PESEL odbywa się jak dotychczas na ekranie 'wyszukiwania badań' po wybraniu linku 'dodaj',
- b. Pojawia się ekran z polem do wpisania numeru PESEL w nowej szacie graficznej – opis w pomocy systemowej SIMP (Rejestrowanie badania cytologicznego krok 1 z 3 – wyszukiwanie osoby),
- c. Po wprowadzeniu numeru PESEL i naciśnięciu OK pojawia się kolejny ekran w nowej szacie graficznej, zawierający dane zgodne ze standardem graficznej – opis w pomocy systemowej SIMP (Rejestrowanie badania cytologicznego krok 1 z 3 – wyszukiwanie osoby Rejestrowanie badania cytologicznego krok 2 z 3 - weryfikacja danych osoby) oraz nowe pola:
  - i. Rok ostatniego badania cytologicznego – należy wypełnić jeżeli było wcześniejsze badanie, jeżeli nie było może pozostać puste. Po wpisaniu roku system zweryfikuje czy nie było późniejszego badania w SIMP i jak nie było to wyświetli kolejne pole:
  - ii. Wynik ostatniego badania cytologicznego – wybór z listy rozwijalnej:
    1. PRAWIDŁOWY
    2. NIEPRAWIDŁOWY
  - iii. Data badania (pobrania rozmazu) – domyślnie bieżąca

UWAGA: w ramach pilotażu można wprowadzać jedynie badania ba bieżąco i wyprzedzająco, ze względu na losowanie rodzaju badania.

Badania z data wsteczna będą automatycznie zapisywane jako poza pilotażem.

W przypadku wyboru daty z przeszłości pojawi się komunikat:

Data badania (pobrania rozmazu) nie może być wcześniejsza od daty bieżącej gdy nie było wcześniej losowania typu badania

A badanie będzie można wprowadzić wybierając wartość NIE w kolejnym polu:

- iv. Zgoda na udział w pilotażu HPV – wybór z listy rozwijalnej:
  1. TAK
  2. NIE

UWAGA: udział w pilotażu mogą wziąć kobiety kwalifikujące się do skryningu w wieku 30–59 lat.

Wybranie przycisku OK weryfikuje wprowadzone dane i w przypadku pozytywnego efektu system dokonuje losowania dp dwóch grup porównawczych:

- Cytologii
- Testu HPV

W przypadku wylosowania cytologii dalsza obsługa jest już standardowa – zgodna z opisem w pomocy systemowej SIMP. Rozliczenie również odbywa się na dotychczasowych zasadach.

W przypadku wylosowania testu HPV pojawi się komunikat:

Wybrana osoba została wylosowana do grupy
wykonującej test HPV

✓ OK

✗ Rezygnuj

Po potwierdzeniu OK system kieruje do nowego ekranu w nowej szacie graficznej:

- d. Badanie cytologiczne – dodawanie – służy do wprowadzania danych ankiety cytologicznej według standardowych zasad opisanych w pomocy systemowej – Rejestrowanie badania cytologicznego krok 3 z 3 - wypełnianie danych ankiety i badania (różnica jest jedynie graficzna i w układzie na stronie). Po poprawnym wypełnieniu wszystkich danych i przyciśnięciu OK pojawia się komunikat:

DANE ZOSTAŁY ZAPISANE POPRAWNIE

NUMER BADANIA:

1378745

SYMBOL BADANIA:

GGG678

Wydruk

✓ OK

4. Wprowadzanie wyników

- a. Zasady i miejsce wprowadzania wyników się nie zmieniły – ekran jest dostępny w dwóch miejscach:
  - i. Na ekranie wyszukiwania badań pod przyciskiem 'W', w przypadku gdy pobieranie materiału i ocena odbywają się w tej samej jednostce (u tego samego świadczeniodawcy)
  - ii. Po wybraniu linku 'Dodaj' na ekranie 'Edycja wyników badania cytologicznego, gdy różni świadczeniodawcy', wprowadzeniu numeru badania lub numeru PESEL i wybraniu przycisku OK,
- b. Pojawia się ekran 'Wyniki badania cytologicznego', dla osób z wylosowanym testem HPV w nowej szacie graficznej,
- c. Poza standardowymi danymi konieczne jest wypełnienie nowych pól sterujących dalszym przebiegiem badania:
  - i. Zakładka HPV – 'Wynik' – pole wyboru z listy rozwijalnej (obowiązkowe)
    1. UJEMNY – wybór tej wartości w zasadzie kończy wprowadzenie wyniku, jedynie w zakładce 'Wynik' trzeba wypełnić standardowe dane:
      - a. Data wyniku – obowiązkowe,
      - b. Data otrzymania preparatu – obowiązkowe,
      - c. Symbol wyniku – obowiązkowe,
      - d. ICD-10 – obowiązkowe,
      - e. Oceniający I – obowiązkowe,
      - f. Patomorfolog – nieobowiązkowe,
      - g. Uwagi – nieobowiązkowe,
    2. Dodatni – pojawia się:
      - a. Nowe pole - Typ wirusa – obowiązkowe zawierające trzy pola do odznaczenia. Musi być zaznaczone minimum 1:
        - i. 16
        - ii. 18
        - iii. inny niż 16 i 18
      - b. Nowa zakładka – ocena rozmazu. Zgodnie z zaleceniami przy dodatnim wyniku testu HPV musi być z tej samej próbki wykonana cytologia cienkowsarstwowa LBC. Ocena rozmazu jest wg systemu BETHESDA i zawiera zmiany merytoryczne i sposobu sterowania:
        - i. Zmiany opisu pól
        - ii. Nowe pola:
          1. INNE – uwidacznia nową zakładkę 'Szczegóły' pozwalającą wprowadzić 'zmiany nienowotworowe'
          2. 'Inne komórki nowotworowe' – pozwala wprowadzić opis w postaci tekstu od 10 do 100 znaków,
          3. 'Wspomagana komputerowo interpretacja cytologii' – umożliwia wprowadzenie 'Określenia urządzenia i wyniku – tekst od 10 do 100 znaków,

- iii. Odznaczenia pola 'Nieprawidłowości komórek nabłonkowych' - uwidacznia nową zakładkę 'Szczegóły' pozwalającą wprowadzić 'zmiany nowotworowe'
- c. Zakładka wynik:
  - i. Data wyniku – obowiązkowe,
  - ii. Data otrzymania preparatu – obowiązkowe,
  - iii. Symbol wyniku – obowiązkowe,
  - iv. ICD-10 – obowiązkowe,
  - v. Zalecenie – nieedytowanie system sam wybiera zalecenie: 'wskazana dalsza diagnostyka: kolposkopia z weryfikacją histopatologiczną',
  - vi. Oceniający I – obowiązkowe,
  - vii. Patomorfolog – obowiązkowe,
  - viii. Uwagi – nieobowiązkowe,
- 3. Nediagnostyczny – wybór tej wartości w zasadzie kończy wprowadzenie wyniku, jedynie w zakładce 'Wynik' trzeba wypełnić standardowe dane:
  - a. Data wyniku – obowiązkowe,
  - b. Data otrzymania preparatu – obowiązkowe,
  - c. Symbol wyniku – obowiązkowe,
  - d. ICD-10 – obowiązkowe,
  - e. Zalecenie – nieedytowanie system sam wybiera zalecenie: 'powtórzenie badania cytologicznego po:' liczba miesięcy 1
  - f. Oceniający I – obowiązkowe,
  - g. Patomorfolog – nieobowiązkowe,
  - h. Uwagi – nieobowiązkowe,
- d. Zatwierdzanie wyników testu HPV odbywa analogicznie do cytologii. Ścieżka postępowania wynikająca z założeń pilotażu jest zaimplementowana w systemie.

5. Badanie w etapie pogłębionym – kolposkopia

- a. Dodawanie badania kolposkopowego w ramach diagnostyki pogłębionej odbywa się w systemie SIMP jak dotychczas, to znaczy z menu 'Cytologia' należy wybrać opcję 'Diagnostyka pogłębiona'. Pojawia się nie zmieniony ekran 'Cytologia - wyszukiwanie diagnostyki pogłębionej'.
- b. Na tym ekranie należy wybrać link 'Dodaj' i zautoryzować badanie numerem badania z etapu podstawowego i numerem PESEL osoby z wynikiem dodatnim badania podstawowego.
- c. Dla osoby z wylosowanym testem HPV z wynikiem dodatnim (zarówno testu HPV jak i cytologii LBC) zaleceniem jest dalsza diagnostyka w postaci 'Kolposkopii z weryfikacją histopatologiczną'. Ekran jest analogiczny do wyników wprowadzanych poza pilotażem (dotychczasowym), ma jedynie zmienioną szatę graficzną.